

KINTLÉVŐSÉGEK KEZELÉSE A GYAKORLATBAN III. – A FIZETÉSI FELSZÓLÍTÁS ÉS A FIZETÉSI MEGHAGYÁSOS ELJÁRÁS RÉSZLETEI

Tisztelt Kollégák!

Az előző két hírlevelünkben áttekintettük a kintlévőség-kezelés általános eszköztárát, a megelőző szerződéses biztosítékokat, a gyors reagálás jelentőségét, valamint a könyvelői szolgáltatás visszatartásának – bár kényes, de sok esetben hatékony – lehetőségét.

A sorozat harmadik részében a kintlévőség-kezelés „hivatalos” jogi eszközeire térünk ki. Bemutatjuk a fizetési felszólítás és a fizetési meghagyásos eljárás (FMH) legfontosabb szabályait és gyakorlati szempontjait, amelyek ismerete minden könyvelőiroda számára elengedhetetlen a követelések hatékony érvényesítéséhez.

I. FIZETÉSI FELSZÓLÍTÁS: TÖBB, MINT EGY EMLÉKEZTETŐ

Amennyiben az informális megkeresések, illetve a szolgáltatás visszatartása nem vezetnek eredményre, a következő lépés a hivatalos, írásbeli fizetési felszólítás megküldése. Ez nem pusztán egy adminisztratív jellegű emlékeztető, hanem olyan jogi jelentőségű dokumentum, amely későbbi eljárások – különösen felszámolási vagy peres eljárás – megindításának előfeltétele lehet.

Ahhoz, hogy egy nem fizető partnert később felszámolási eljárás alá lehessen vonni, a felszólításnak meg kell felelnie a Csődtörvény (1991. évi XLIX. törvény) 27. § (3) bekezdésében foglalt követelményeknek.

A fizetési felszólítás tartalmi elemei

A későbbi bizonyíthatóság érdekében a felszólításnak különösen az alábbiakat kell tartalmaznia:

- A követelés jogcímének pontos megjelölése (például „X.Y. napján létrejött megbízási szerződés szerinti könyvelési díj).
- A tartozással érintett számlák sorszáma, teljesítési határideje.
- Az eredeti fizetési határidő megjelölése.
- A főtartozás pontos összege, valamint a késedelmi kamat és a behajtási költségátalány feltüntetése.
- Egy utolsó póthatáridő meghatározása a teljesítésre.
- A jogkövetkezmények egyértelmű kilátásba helyezése, vagyis annak rögzítése, hogy a póthatáridő eredménytelen elteltét követően felszámolási eljárást kezdeményezünk vagy más jogi úton érvényesítjük követelésünket.

Fontos: A fizetési felszólítást minden esetben **tértivevényes, ajánlott küldeményként** postázzuk. Ez az egyetlen módja annak, hogy később hitelt érdemlően igazolható legyen: az adós átvette a felszólítást, vagy az „nem kereste” jelzéssel érkezett vissza, amely a jogszabályok szerint beállítja a kézbesítési vélelmet.

A fizetési felszólítás megfogalmazásakor célszerű jogi szakértő segítségét igénybe venni, mivel egy pontatlan vagy hiányos felszólítás később akadályozhatja a jogérvényesítést.

II. A FIZETÉSI MEGHAGYÁSOS ELJÁRÁS (FMH): A GYORSÍTOTT BEHAJTÁS

Ha a fizetési felszólítás ellenére sem történik teljesítés, a következő lépés rendszerint a fizetési meghagyásos eljárás megindítása. Ez egy közjegyző hatáskörébe tartozó nemperes eljárás, amelynek célja, hogy a nem vitatott követelések gyorsan végrehajthatóvá váljanak.

Mikor alkalmazható?

- **3 millió forint alatti követelés esetén kötelező** ezt az eljárást választani, per közvetlenül nem indítható.
- **3 és 30 millió forint között választható**, és gyakran gyorsabb alternatívája a peres eljárásnak.
- **30 millió forint felett kizárólag peres** eljárás kezdeményezhető.

Az eljárás menete és előnyei:

Elektronikus benyújtás

Gazdálkodó szervezetek – így a könyvelőirodák is – a fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelmet kizárólag elektronikus úton nyújthatják be a Magyar Országos Közjegyzői Kamara (MOKK) rendszerén keresztül egy erre rendszersített formanyomtatvány kitöltésével (fmh.mokk.hu).

A benyújtáshoz minősített elektronikus aláírás és időbélyegző szükséges, ugyanakkor a kérelem jogi képviselő útján is előterjeszthető, amely a gyakorlatban sok esetben célszerű megoldás.

Nincs bizonyítási szakasz

Az eljárás egyik sajátossága és legnagyobb előnye, hogy a kérelemhez nem kell és nem is lehet bizonyítékokat (szerződést, számlákat, levelezéseket, teljesítésigazolásokat) csatolni. Elegendő a tartozás adatait – jogcím és összeg – pontosan megjelölni.

A szerződésre, számlákra vagy teljesítésigazolásokra csak akkor lesz szükség, ha az adós ellentmondással él, és az eljárás perré alakul.

Költségek

Az eljárás díja a követelés 3%-a, de legalább 12.000,- Ft, legfeljebb 300.000,- Ft.

A díjat a jogosultnak kell megelőlegeznie a közjegyző felé, azonban ha a fizetési meghagyás jogerőre emelkedik, ez a költség – a főtartozással és kamataival együtt – az adóson behajtható.

Gyors ügyintézés

Elektronikus benyújtás esetén a közjegyzőnek 3 munkanapon belül ki kell bocsátania a fizetési meghagyást.

III. A FIZETÉSI MEGHAGYÁS LEHETSÉGES KIMENETELEI

A közjegyző által kibocsátott fizetési meghagyással szemben az adósnak a kézbesítéstől számított 15 napja van ellentmondással élni, azaz vitatni a tartozást.

1. Az adós nem veszi át a küldeményt

Sokan attól tartanak, hogy ha az adós nem veszi át a fizetési meghagyást, az eljárás meghiúsul. A jog azonban védi a hitelezőt.

Ha a tértivevény „nem kereste” jelzéssel érkezik vissza, vagy elektronikus kézbesítés esetén „meghiúsulási igazolás” érkezik vissza, akkor a küldeményt a kézbesítés második megkísérlését követő ötödik munkanapon kézbesítettnek kell tekinteni. Ezt nevezzük **kézbesítési vélelemnek**. Ettől az időponttól kezdődik a 15 napos ellentmondási határidő.

2. Az adós nem vitatja a tartozást

Ha az adós a kézbesítéstől számított 15 napon belül nem él ellentmondással, a fizetési meghagyás jogerőre emelkedik és **végrehajthatóvá válik**.

Ez azt jelenti, hogy közvetlenül végrehajtási eljárást kezdeményezhetünk, ahol sor kerül a követelés behajtására (például bankszámla-inkasszó vagy ingófoglalás alkalmazásával). A végrehajtási eljárás részletes szabályaival egy későbbi hírlevelünkben foglalkozunk.

3. Az adós vitatja a tartozást

Ha az adós a 15 napos határidőn belül ellentmondással él, vagyis vitatja a követelést, az eljárás automatikusan perré alakul. Ebben az esetben a jogosultnak keresetlevelet kell benyújtania az illetékes bírósághoz.

A peres eljárás során már bizonyítani kell a követelés jogosságát, ezért **csatolni szükséges a követelést megalapozó dokumentumokat**, például a szerződéseket, számlákat, teljesítésigazolásokot vagy egyéb könyvelési iratokat.

Mivel a bírósági eljárás rendszerint hosszabb és költségesebb, a gyakorlatban az a cél, hogy a fizetési meghagyás ellentmondás hiányában jogerőre emelkedjen, és így a követelés gyorsan végrehajthatóvá váljon.

Gyakorlati tanács: Fizetési meghagyásos eljárást csak akkor érdemes indítani, ha ellentmondás esetén is rendelkezésre állnak a szükséges dokumentumok. Ellenkező esetben a perben a követelés elutasítható, és a perköltséget is a jogosultnak kell viselnie.

A fizetési felszólítás és a fizetési meghagyásos eljárás a kintlévőségek érvényesítésének legfontosabb gyakorlati eszközei. Egy megfelelően megfogalmazott felszólítás sok esetben már önmagában is fizetésre ösztönzi az adóst, míg az FMH eljárás gyors és költséghatékony lehetőséget biztosít a követelések jogi úton történő érvényesítésére. A következetes és időben megtett lépések jelentősen növelik annak esélyét, hogy a tartozás peres eljárás nélkül is rendeződjön, és elkerüljük az akár évekig is elhúzódó bírósági eljárásokat.

A fenti tájékoztatás nem minősül jogi tanácsadásnak. A hatékony kintlévőség-kezelés és a jogi buktatók elkerülése érdekében – különösen a fizetési meghagyásos eljárás perré alakulásának kockázata miatt – javasoljuk a konkrét lépések megtétele előtti jogi konzultációt.

Készítette:

Szabó Kocsis Ügyvédi Iroda

A MINKE jogi partnere